

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 9 päivänä helmikuuta 2015

71/2015

Laki

kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 6 päivänä helmikuuta 2015

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annetun lain (273/2007) 24 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1315/2009,
muutetaan 6 §:n 2 momentti, 11 §:n 4 momentti, 15, 20—22 §, 23 §:n 2 momentti ja 26 §, sellaisina kuin niistä ovat 11 §:n 4 momentti ja 22 § laissa 1083/2012, 15 § osaksi laeissa 1315/2009 ja 389/2011, 20 § osaksi laeissa 532/2008, 1315/2009 ja 1083/2012, 21 § osaksi laissa 389/2011, 23 §:n 2 momentti laissa 1315/2009 sekä 26 § osaksi laissa 1315/2009, ja
lisätään lakiin uusi 20 a—20 e § seuraavasti:

6 §

Perustason ammattipätevyyden saavuttaminen ammatillisessa kuljettajakoulutuksessa

Opiskelija, jolla on kuljetettavan ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeus ja koulutuskeskuksen antama hyväksymisasiakirja, saa 1 momentissa tarkoitetun koulutuksen aikana kuljettaa ajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää Suomessa. Kuljettajan vähimmäisiästä säädetään 8 ja 9 §:ssä. Hyväksymisasiakirjasta ja kuljettajana toimimisesta annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

11 §

Opetushenkilöstö ja opetusvälineet

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, ajokorttilain 84 §:n 4 momentissa tar-

koitetussa koulutuksessa opiskeleva saa osana liikenneopettajan erikoisammattitutkintoon valmistavaa kuljetusalan ammattipätevyyskouluttajana toimimista koskevan tutkinnon osan koulutusta toimia opettajana perustason ammattipätevyyskoulutuksessa, jos hänellä on ajokorttilain 91 §:ssä säädetty opetusharjoittelulupa ja hän täyttää muut opetusharjoittelua koskevat vaatimukset.

15 §

Kokeet

Opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymissä koulutuskeskuksissa annettavaan koulutukseen liittyvän kokeen järjestämisestä ja valvonnasta sekä 5 §:n 3 momentissa tarkoitetun todistuksen antamisesta vastaavat opetushallituksen valvonnassa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 25 a §:ssä tarkoitetut ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaavat toimielimet tai ammatillisesta aikuiskoulutuksesta anne-

tun lain 7 §:ssä tarkoitetut tutkintotoimikunnat.

Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa hyväksymisensä koulutuskeskuksissa annettavaan koulutukseen liittyvän kokeen järjestämisestä ja valvonnasta. Myös puolustusvoimat voi järjestää ja valvoa 10 §:n 3 momentissa tarkoitettuun koulutukseen liittyvän kokeen.

Kokeen arvioijalla on oltava tehtävän edellyttämä asiantuntemus ja ammattitaito. Arvioijan pätevyysvaatimuksista voidaan säätää tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetun viranomaisen edustajilla on oikeus päästä seuraamaan koetta sen asianmukaisen toteuttamisen ja kulun varmistamiseksi.

20 §

Ammattipätevyyskortteihin liittyvä toimivalta

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää kuljettajan ammattipätevyyskortin ja sen kaksoskappaleen. Liikenteen turvallisuusvirasto voi hakemuksesta peruuttaa kuljettajan ammattipätevyyskortin.

Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa ammattipätevyyskortin valmistamisesta.

Ammattipätevyyskortin peruuttaa poliisi.

20 a §

Ammattipätevyyskortteihin liittyvä palvelutehtävä

Liikenteen turvallisuusvirasto voi hankkia 20 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisessa tarvittavia palveluja Suomessa toimivilta yksityisiltä tai julkisilta palvelun tuottajilta. Edellä 20 §:n 1 momentissa tarkoitettu palvelutehtävä voi sisältää hakemusasiakirjojen vastaanottamisen ja niiden tietojen kirjaamisen rekisteriin, joita hakemuksen käsittely edellyttää, lupamenettelyyn liittyvän neuvonnan ja tietojen välittämisen hakijalle, haetun ammattipätevyyskortin luovuttamisen, jollei sitä postiteta hakijalle, viranomaiselle palautettavan kortin vastaanottamisen sekä muut vastaavat hakemusmenettelyyn liittyvät tehtävät. Ammattipätevyys-

kortin myöntämiseen liittyviä tässä momentissa tarkoitettuja tehtäviä ei voida hoitaa alihankkijaa käyttäen. Edellä 20 §:n 1 momentissa tarkoitetut tehtävät on hoidettava Suomessa.

Palvelujen hankintaan sovelletaan julkisista hankinnoista annettua lakia (348/2007) alihankintaa koskevia säännöksiä lukuun ottamatta. Edellä 1 momentissa säädetyt tehtävät voidaan yhdistää muuhun Liikenteen turvallisuusviraston hankkimaan palveluun.

Palvelun tuottajan on oltava luotettava ja tällä on oltava tehtävän hoitamisen edellyttämä henkilöstö sekä muut tekniset, taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet ja valmiudet huolehtia tehtävän edellyttämästä tietoturvalisuudesta ja tietosuojasta.

Liikenteen turvallisuusviraston on sovittava palvelun tuottajan kanssa palvelutehtävän laajuudesta ja sen hoitamiseen liittyvistä vaatimuksista niin, että rekisterinpitäjän vastuut henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudesta toteutuvat myös palvelun tuottajan toiminnassa ja että hyvän hallinnon vaatimukset muutenkin toteutuvat. Palvelun tuottajan kanssa tehtävään sopimukseen 20 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä hoidettaessa sovelletaan, mitä ajokorttilaissa säädetään sopimuksesta hoidettaessa eräitä lupatehtäviä palvelutehtävänä. Liikenteen turvallisuusviraston on valvottava palvelun tuottajan toimintaa ja sillä on oikeus tehdä tarkastuksia paikoissa, joissa harjoitetaan tässä pykälässä tarkoitettua palvelutoimintaa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa. Palvelun tuottajan on annettava valvonnassa tarvittavat tiedot ja järjestettävä olosuhteet sellaisiksi, että valvonta ja tarkastukset voidaan suorittaa asianmukaisesti.

Tässä pykälässä tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä hoidettaessa noudatettavista hyvän hallinnon periaatteista säädetään viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), henkilötietolaissa (523/1999), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), hallintolaissa (434/2003), kielilaissa (423/2003) ja saamen kielilaissa (1086/2003). Palvelun tuottajaan ja tämän palveluksessa olevaan sovelletaan näitä

tehtäviä hoidettaessa rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

20 b §

Ammattipätevyyskorttia koskevan hakemusasian vireille saattaminen

Kuljettajan ammattipätevyyskorttia koskeva hakemus voidaan toimittaa sähköisesti tai Liikenteen turvallisuusviraston osoittamalle palveluntuottajalle.

20 c §

Kokeen vastaanottamiseen ja valvontaan liittyvä palvelutehtävä

Liikenteen turvallisuusvirasto voi järjestää 15 §:n 2 momentissa tarkoitetun kokeen vastaanottamisen ja valvonnan sekä 5 §:n 3 momentissa tarkoitetun todistuksen antamisen kuljettajantutkintotoiminnan yhteydessä tai siitä erillään hoidettaviksi hankkimalla tarvittavat palvelut yksityisiltä tai julkisilta palveluntuottajilta noudattaen mitä kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annetuissa laissa (535/1998) säädetään kuljettajantutkintotoiminnan hoitamisesta palvelutehtävänä.

20 d §

Ammattipätevyyskortin myöntäminen

Kuljettajan ammattipätevyyskortti myönnetään hakijalle, joka on tämän lain mukaisesti saavuttanut perustason ammattipätevyyden tai suorittanut jatkokoulutuksen ja jolla on ammattipätevyyden edellyttämä Suomessa voimassa oleva ajo-oikeus. Ammattipätevyyskortti myönnetään ajaksi, joka päättyy samaan aikaan ammattipätevyyden kanssa.

Ammattipätevyyskortin kaksoiskappaleen antamisesta ja muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa tai Ahvenanmaan maakunnassa annetun ammattipätevyyskortin korvaamisesta tämän lain mukaisella kuljettajan ammattipätevyyskortilla tai tämän lain mukaisesti ajokorttiin tehtävällä merkinnällä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Ennen 18 §:n 1 momentissa tarkoitetun

asiakirjan luovuttamista kuljettajalle voidaan erityisestä syystä antaa määräajaksi väliaikainen asiakirja osoitukseksi ammattipätevyydestä. Väliaikainen asiakirja hyväksytään osoitukseksi ammattipätevyydestä vain Suomessa Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä väliaikaisen asiakirjan antamisesta.

Kuljettajan ammattipätevyyskortti voidaan postittaa hakijalle, jolloin sen toimittamiseen sovelletaan mitä ajokorttilaissa ja sen nojalla säädetään ajokortin toimittamisesta postitse. Kortin myöntämisestä ja myöntämiseen liittyvästä menettelystä annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

20 e §

Palvelun tuottajan luotettavuuden arviointi

Palvelun tuottajaa ei voida pitää 20 a §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla luotettavana, jos palvelun tuottaja, tai yhtiömuodossa toimivan palvelun tuottajan hallituksen tai hallintoneuvoston jäsen tai varajäsen, toimitusjohtaja, vastuunalainen yhtiömies tai avoimessa yhtiössä yhtiömies, taikka muussa määräävässä asemassa oleva henkilö on toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton hoitamaan 20 §:n 1 momentissa tarkoitettua tehtävää. Palvelun tuottajaa ei ainkaan voida pitää luotettavana, jos edellä mainittu henkilö on lainvoiman saaneella tuomilla tuomittu viiden viimeisen vuoden aikana vankeusrangaistukseen tai kolmen viimeisen vuoden aikana sakkorangaistukseen vakavasta, työsuhdetta, elinkeinon harjoittamista, kirjanpitoa, velkasuhdetta, liikenteen harjoittamista, kuljettajantutkintotoimintaa, ajoneuvojen rekisteröintiä tai katsastusta koskevien taikka muita liikenneturvallisuutta koskevien säännösten tai määräysten rikkomisesta ja teon on katsottava osoittavan henkilön olevan ilmeisen sopimaton hoitamaan edellä tarkoitettua tehtävää.

Palvelun tuottaja vastaa siitä, että sen palveluksessa olevilla on tieto 20 a §:n 3 momentissa tarkoitettujen lupatehtävien hoitamiseen liittyvistä vaatimuksista ja vastuista ja kyky toimia sen mukaisesti sekä siitä, että he ovat siten luotettavia kuin tässä tarkoitettujen lupatehtävien hoitamiseen vaaditaan.

Viranomaisen oikeudesta saada rikosrekisteritietoja luotettavuuden arvioimiseksi säädetään rikosrekisterilaissa (770/1993).

21 §

Ammattipätevyyskortin peruuttaminen

Liikenteen turvallisuusvirasto voi peruuttaa ammattipätevyyskortin sen haltijan hakemuksesta.

22 §

Ammattipätevyyden merkitseminen ajokorttiin

Ajokorttiin voidaan tehdä merkintä kuljettajan ammattipätevyydestä. Hakemus tehdään Liikenteen turvallisuusvirastolle noudattaen, mitä ajokortin ja ajokorttiluvan hakemisesta ajokorttilaissa säädetään.

23 §

Ammattipätevyyttä koskevien tietojen ilmoittaminen rekisteriin

Liikenteen turvallisuusvirasto voi yhdistää 1 momentissa tarkoitetun ilmoitusten vastaanottamisen sekä tietojen rekisteriin tallettamisen 20 c §:ssä tarkoitettuun kokeen vastaanottamista ja valvontaa koskevaan tehtävään hankkimalla tarvittavat palvelut siten kuin mainitussa pykälässä säädetään. Se voi järjestää tietojen rekisteröintiin liittyvät tehtävät ammattipätevyyskortteihin liittyvän palvelutehtävän yhteydessä hoidettaviksi noudattaen 20 a §:ää.

26 §

Muutoksenhaku

Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymän koulutuskeskuksen taikka 20 c §:ssä tarkoitetun kokeen vastaanottajan päätökseen saa vaatia oikaisua Liikenteen turvallisuusvirastolta. Oikaisuvaatimusmenettelystä säädetään hallintolaissa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymässä koulutuskeskuksessa tämän lain nojalla tehdyn päätöksen oikaisemiseen sovelletaan, mitä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 25 c §:ssä ja ammatillisesta aikuis-koulutuksesta annetun lain 16 §:ssä säädetään opinto-, näyttö- tai tutkintasuorituksen arvioinnin oikaisemisesta, sekä muutoksenhakuun, mitä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 44 §:ssä säädetään muutoksenhausta koulutuksen järjestäjän päätökseen ja kielloista hakea valittamalla muutosta opiskelijan mainitun lain 25 §:ssä tarkoitettua arviointia koskevaan päätökseen tai arviointia koskevasta oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen. Opetus- ja kulttuuriministeriön tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Liikenteen turvallisuusviraston oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen tai muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Jos kuljettajan ammattipätevyyskortti myönnetään hakemuksen mukaisesti, hakijalle ei anneta muuta päätöstä eikä valitusosoitusta.

Poliisin tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Poliisin päätös ammattipätevyyskortin peruttamisesta voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Hallinto-oikeuden päätökseen koulutuskeskuksen hyväksymisen peruuttamista ja ammattipätevyyskortin peruuttamista koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2016.

Tämän lain 20 d §:n 1 ja 4 momentti tulevat kuitenkin voimaan 15 päivänä maaliskuuta 2015.

Jos poliisille ennen tämän lain voimaantuloa toimitettua hakemusta ammattipätevyyden merkitsemiseksi ajokorttiin ei ole ratkaistu ennen tämän lain voimaantuloa, poliisi-

sin on tämän lain voimaan tultua toimitettava hakemusasiakirjat Liikenteen turvallisuusvirastolle hakemuksen käsittelemistä varten.

Jos ennen 2 momentissa säädettyä voimaantuloa myönnetyn ammattipätevyyskortin voimassaoloaika päättyy 7 §:n 2 momentissa säädettyä aikaisemmin sillä perusteella, että ajo-oikeuden voimassaolo päättyy ennen sitä, kuljettajalle voidaan myöntää uusi kortti

ajaksi, joka on jäljellä mainitussa momentissa tarkoitetusta ammattipätevyysajasta selvityksiä jatkokoulutuksesta vaatimatta. Sama koskee ajokorttiin tehtävää merkintää ammattipätevyydestä.

Tämän lain tultua voimaan poliisi saa pyynnöstä ja ajokiellon estämättä luovuttaa peruutetun ammattipätevyyskortin haltijalleen.

Helsingissä 6 päivänä helmikuuta 2015

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Liikenne- ja kuntaministeri *Paula Risikko*